

ביאורים בתפילה

נדרי לה' אשלם (תפילת הלל)

"נדרי לה' אשלם, נגדה נא לכל עמו". אומר דוד המלך אדם שעושה מצוות כדי שכולם יראו, והוא מהדר באתרוג נאה וסוכה נאה, זה לא חכמה כי: "נגדה לכל עמו" - כולם רואים את זה. אבל החכמה היא: 'יקר' - הדבר שהוא באמת יקר המציאות הוא רק אם הוא נעשה 'בעיני ה'" ללא פרסום ורק לעיני השי"ת. כי שם אין לו נגיעות או צדדים של גאווה וכבוד. בלתי לה' לבדו.

ואפשר לומר שישנו כאן עוד רובד בדברי אדוננו דוד עבד ה': "יקר בעיני ה'" - ישנה מעלה יקרה עוד יותר בעיני ה', כשהיא נעשית לא רק בדברים פעוטים שאדם עשה. כגון: אדם יצא משירותים ובירך אשר יצר בכוונה למרות שאף אחד לא ראהו. או שהוא נמנע מלגרום לחבירו רעה, אע"פ שאף אחד לא היה יודע שידו במעל. כל זה טוב ומשובח.

אבל המעלה היותר גדולה היא "יקר בעיני ה'", כשזה "המותה לחסידיו" - אדם הולך ברחוב ורוצה לראות מראות אסורות. זה קשה לו והוא נדרש להקפיד על עצמו בכל תוקף, זוהי בחינה של מסירות נפש. ואף אחד למעט בורא עולם לא ידע אם הוא יציץ או לא. אעפ"כ הוא מתגבר.

אדם שיש לו חתיכת לשון הרע עסיסית, והוא נמנע מלספרה - אף אחד בעולם לא יודע שהיה לו מה לספר ואף אחד גם לא יודע כמה זה היה קשה לו. בלימת הפה בשעת מעשה היא אחד מהנושאים שאדם מוכן לקפוץ לאש כדי לקדש את שמו יתברך, ובתנאי שיותר לו לומר איזו רכילות שמנה. "יקר בעיני ה'" - זה בעיקר בדברים הקשים - המותה לחסידיו". ה' יעזרנו.

נ.ב. כשהרציתי את הדברים לפנייהודי ת"ח וגאון גדולאמר לי שאפשר להוסיף בזה דברים נפלאים. והניף ידו למלאות בדעת ובתבונה מלואי אבן כיד ה' הטובה עליו: "ולפי דרכך הרי אפשר לפרש בפשיטות ע"פ הידוע כי בקריאת שמע צריך מסירות נפש. והנה אף אחד איננו יודע אם אדם באמת מוסר נפשו כל יום כשהוא קורא קרי"ש או לא, נמצא כי מסירות נפש זו היא לשמה. ויש לומר כי מטעם זה מכסים את העינים בשעת ק"ש, לרמז שלא להסתכל על מה שיאמרו הבריות. הנה כי כן זהו פירוש הכתוב: "יקר בעיני ה' המותה לחסידיו", כאשר חסידיו מוסרים נפשם בשעת הק"ש, דבר זה הוא יקר מאד וכל כך למה כי "בעיני ה'", המסירות נפש ניכרת רק בעיני ה' ולא לעיני בני אדם.

ויש להוסיף בזה תבלין שדבר זה הוא כל כך יקר, ע"פ מאמר הזוה"ק כי המוסר נפשו בק"ש נפטר ממיתה, כי מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה. נמצא כי ע"י שחסידי ה' מוסרים נפשם הם נשארים בחיים וממשיכים לעבוד את ה'.